

A versenyképes mag

H *Igazgató asszony, mivel foglalkozik a Project HOPE?*

– A Project HOPE privát non-profit alapítvány, amelyet dr. William Walsh, egy amerikai orvos 1958-ban alapított az Egyesült Államokban. Ez az egyik legrégebbi amerikai egészségügyi alapítvány, ma is ott található főhadiszállásunk, de mára globális, nemzetközi szervezetté váltunk. Mind az öt kontinensen vannak irodáink, és számos leányszervezetünk is működik világszerte. A nemzeti szervezetek mellett, amelyek elsősorban az anyagi erőforrások előteremtésére szakosodtak, a hálózat a Föld 37 országára terjed ki. Gyakorlatilag olyan humanitárius szervezet vagyunk, amely, bár időnként részt vesz a katasztrófák következményeinek elhárításában, mint például a balkáni háború utáni helyreállításban, vagy a délkelet-ázsiai cunami okozta károk enyhítésében, nem elsősorban a krízisek megoldását, hanem az egészségügy és egészség hosszú távú fejlesztését helyezi előtérbe.

H *Hogyan végzik ezt a tevékenységet?*

– Elsődleges tevékenységünk a képzéssel és oktatással függ össze, és az orvosok, egészségügyi dolgozók és menedzsment képzésére, valamint az általános népesség képzésére koncentrál. A hangsúly természetesen a helyi szükségletektől és a meglévő infrastruktúrától is függ, hiszen például Afrikában nagyobb hatás várható a közösségi egészségnevelési és egészségfejlesztési programoktól, amelyek a népesség oktatását és képzését szolgálják. Európában, ahol egy fejlettebb egészségügyi ellátó rendszer működik inkább az egészségügyi szakemberek képzésével foglalkozunk. Feladatunknak tartjuk a képzéssel kapcsolatos infrastruktúra és eszközrendszer fejlesztését is, de ezt célzottan, az oktatáshoz szervesen kapcsolódva érjük el, nem csupán eszközök, gyógyszerek adományozásával. Az oktatási programok segítségével elérhető maradandó magatartásváltozás és működésjavulás a Project HOPE elsődleges missziója: „Segítsünk az embereknek, hogy segíteni tudjanak magukon”.

H *Mi a HOPE jelentése a nevükben?*

– Fontos tudni, hogy a Project HOPE-nak semmi köze nincsen az Európai Kórházszövetséghez. Mindkét betűszó angol rövidítés, de önálló jelentése is van: a hope angolul reményt, bizakodást jelent. Az Európai Kórházszövetség neve az angol Hospitals for Europe, azaz „Kórházak Európáért” kifejezés betűiből származik. A mi programunk rövidítése az angol Health Opportunities for People Everywhere, magyarul „Egészségügyi Lehetőséget Minden Embernek” kifejezésnek. A Project HOPE megalapítása egy mozgó oktatókórház ötletével kezdődött, amelyet az amerikai haditengerészet által leszerelt hadihajóból hozott létre egy maroknyi lelkes orvoscsapat. A hajó az amerikai kormány adománya volt a Project HOPE-nak, fenntartásáról privát adományokból gondoskodtunk. Később támogatói bázisunk jelentősen kibővült: alapítványok, az üzleti szféra, a Világbank, az UNICEF és a WHO, valamint az Egyesült Államok, Svájc, Svédország, Japán, az Egyesült Királyság és Németország kormánya is szerepel támogatóink között.

H *Mivel feladatokat látott el a hajó?*

– Ahol kikötött és letáborozott, az orvosoknak, medikusoknak, ápolóknak és egészségügyi személyzetnek különböző képzési programokat nyújtott, és ellátta a lakosságot is. Személyzete műtéteket hajtott végre a kor akkori legmagasabb színvonalán, életeket mentve, és helyi orvosokat, ápolókat tanítva a legújabb eljárásokra. 1958-74 között ez a hajó volt a Project HOPE szimbóluma és működési központja. 1974-ben a szárazföldre költöztünk, kialakultak az állandó irodák, többek között az első közép-európai iroda is Lengyelországban. Kelet-Közép-Európában azóta vagyunk jelen.

H *Mióta működnek Magyarországon?*

– Magyarországon 1991 óta működünk. Azóta a rendszerváltás utáni egészségügyi reformok támogatása a fő cél. Olyan humán-erőforrás fejlesztési programokat hoztunk létre, amelyben ezt a célt megfelelően tudtuk segíteni. Voltak különböző szakképzési programjaink,

elsősorban a csecsemő és újszülött gyógyászat, ápolás, onkológia és alapellátás területén, de meg ezeknél is jelentősebb eredményt hozott menedzsment képzési programunk. A kilencvenes évek elején kezdtük el egészségügyi csúcsvezetők képzését. Az öregdiákok között számtalan vezető pozícióban lévő szakember, többek között Mikola István miniszter úr, és számos magyar nemzeti egészségügyi intézmény jelenlegi vezetője is megtalálható. Összetartó és lelkes társaság alakult ki volt hallgatóinkból, akik közül sokan mostani programjainkban is társoktatóként vagy oktatóként szerepelnek, és segítenek az egészségügyi hálózati kapcsolatok kialakításában.

H *Mennyire volt sikeres ez a képzés?*

– A csúcsvezetői szinten óriási sikert jelentett a program, hiszen akkoriban ez volt talán az egyetlen lehetőség a magyar egészségügyi vezetők számára, hogy viszonylag rövid idő alatt versenyképes, magas szintű vezetői szakismeretekhez juthassanak. Amikor befejeződött a csúcsvezetői képzés, rájöttünk, hogy a középvezetők nem értenek szót a képzett kórházvezetőkkel, az osztályvezető főorvosok, az ápolás területén dolgozók nem találták meg a közös hangot, mert az egészségügyi középvezetőknek sem volt menedzsment szaktudásuk. Ezt felismerve hat éven keresztül hatszor hatvan középvezetőt képeztünk ki. A képzést a Johnson&Johnson finanszírozta, de az Egészségügyi Minisztérium is aktívan támogatott bennünket: egészen a közelmúltig otthont adott nekünk épületében, és használhattuk az infrastruktúrájukat. A hallgatóink toborzásában nagy segítséget jelentett Rác Jenő miniszter úr támogatása, aki akkor még államtitkári pozícióban aktív segítője volt programunknak.

H *Elegendő 360 ember az egészségügyi reformjához?*

– A program jelentőségét az adta, hogy a képzés területén jelentős hiányt pótol. A Project HOPE középvezetői programja jól ötvözte az átfogó, elméletileg is jól megalapozott képzést a mindennapokban azonnal alkalmazható gyakorlati ismeretek magas szintű átadásával egy olyan célcsoportnak, amely egyébként kívül maradt volna az egyetemek hatósugarán. Programunk másik nagy újítása volt a multidiszciplináris csoportalapú képzés bevezetése, amely lehetővé tette a vezetők jobb kommunikációját,

egymás gondjainak jobb megértését, különleges képességeinek és tudásának a csoportmunkában való alkalmazását. A programmal nagymértékben elősegítettük az intézmények hatékonyabb működését, annak ellenére, hogy természetesen 360 ember nem csinál rendszerváltást. Az objektív hatáselemzés még folyik, de máris számos jel mutat arra, hogy ugyan nem változtatták meg a rendszert a végzett hallgatók, de az intézményekben nagyon komoly változásokat tudtak megvalósítani, mert a képzés fő eredménye egy változási program kidolgozása volt. Mindenki olyan elképzeléssel jött hozzánk, amely tartalmazta fejlesztési terveit, változtatási szándékait, és ezt az oktatók szakmai irányítása mellett egy szakmailag megalapozott változtatás-vezetési projekt formájában kidolgozta. Az esetek jelentős részében ezek a tervek meg is valósultak. Hat év után úgy láttuk, hogy megtettük a magunkét, eljutottunk azon intézményekhez, emberek többségéhez, akikhez el akartunk jutni. Az utolsó program diplomaosztása 2005 októberében volt.

H *Mivel foglalkoznak azóta?*

– Új programot indítunk. A legfelső politikai vezetés és a középvezetés közötti területen hatalmas úr van. A választási ciklusok folyamatosan kicserélik az első vonalbeli vezetőket, elsősorban az Egészségügyi Minisztérium és a nemzeti intézmények vezetőit, akik legtöbbször igyekeznek rátermettségüket azzal is bizonyítani, hogy újabb és újabb megoldásokkal kísérleteznek, sajnos gyakran megfelelő vezetői szaktudás, szakmai biztosítékok és bizonyítékok, valamint kellő nemzetközi kitekintés nélkül. Ha mindez esetleg meg is volna, hiányzik a második vonal kevésbé felkészült, vagy egyszerűen csak széthúzó szakembereinek támogatása. Nincs olyan összetartó, nemzetközileg is versenyképes, a napi politikai viták felett álló vezetői mag a magyar egészségügyben, amely biztosítaná a vezetés folyamatosságát, a reformok és egészségpolitika stabil, szakmai alapokon nyugovó bázisát.

H *Milyen programot terveznek?*

– Egy olyan kezdeményezés beindításán fáradozunk, amelyben egy kis számú, de nagyon jól képzett szakemberekből álló felsővezetői csoportnak megpróbáljuk azokat az ismereteket, információkat, technikákat átadni, amelyek lehetővé teszi, hogy egymással együttműködve, és egymástól, külföldi kollégáiktól is tanul-

va egy felelős, közvetlenül a politikai vezetés alatt működő döntéshozói kritikus tömeg jöjjön létre az országban.

H *Miről szól ez a kezdeményezés?*

– Két éven keresztül tartó, folyamatos szakmai, továbbképzési és vitaklubot szeretnénk létrehozni. Erre szűk számú, nagyon jól képzett, megfelelő kitekintéssel is rendelkező embereket akarunk meghívni. Kórházigazgatókat, biztosító társaságok vezetőit, minisztériumi osztályvezetőket, egészségpolitikusokat, akik két éven keresztül rendszeresen találkoznak, és moduláris rendszerben végigvezetjük őket egy átfogó képzési tervben, ami olyan témakörökre összpontosít, amelyből ma még nagyon kevés a kínálat a régióban.

Csizsár Judit

H *Milyen témakörökre gondoltak?*

– Nem versenyzünk semmilyen egyetemi képzéssel, továbbra is gyakorlatorientált modellben gondolkodunk, és olyan témákat dolgozunk fel, mint a bizonyítékokon alapuló döntéshozatal, egészségügyi technológia felmérés technikai, stratégiai humán erőforrás-menedzsment, beszerzés-menedzsment, intézményi kommunikáció, tárgyalástechnika, döntésemélet és ennek gyakorlati alkalmazása. A tagok klubrendszerben fognak találkozni, ahol a formális oktatás mellett lehetőség nyílik konkrét hazai és általános problémák megvitatására is. Olyan vendégeket hívunk, akik vagy a környező országokból, vagy a világ vezető intézményeiből hoznak gyakorlati témákat. A program tíz modulból áll, amelyeket a legnevesebb nemzetközi és hazai oktatógárda fog irányítani a Project

HOPE eddigi programjainak megfelelően magas szakmai színvonalon és minőségben.

H *Lesz benne külföldi kitekintés is?*

– Két modult külföldön sajátítanak el hallgatónk, az egyiket a Sheffieldi Egyetem Egészségpolitikai és Menedzsment Intézetében, a másikat a lengyelországi Natulin Menedzsment Akadémián, ahol az INSEAD Business School és a Wharton Business School, a világ legmagasabbban jegyzett üzleti egyetemeinek oktatói fognak tanítani. Emellett a hazai modulokban is minden témakört egy neves európai vagy amerikai oktató és egy kiemelkedő magyar szakértő fog vezetni. Előrehaladott tárgyalásaink vannak a Sheffieldi Egyetemmel, hogy a Project HOPE által kiadott diplomák a Sheffieldi Egyetem hivatalos diplomájaként is akkreditálásra kerüljenek. A legsikeresebb hallgatónk, amennyiben teljesítik a sheffieldi mesterprogram jelentkezési feltételeit, további modulokkal kiegészítve és egy diplomamunka megírásával Master Degree megszerzésére is lehetőséget kaphatnak. Legjobb hallgatónkat szeretnénk ösztöndíj-rendszerrel motiválni ebben az irányban.

H *Hogyan lehet jelentkezni a programra?*

– Egységesített jelentkezési lapot küldünk szét a célcsoportnak, és egy külföldi és magyar szakemberekből álló pártatlan bírálóbizottság választja ki a legalkalmasabb jelentkezőket. A programon való részvétel teljes költségét a Project HOPE vállalja, de mivel a program rendkívül költséges, jelentős kauciót kérünk a jelentkezőktől, amelyet természetesen a program sikeres elvégzése esetén visszakapnak. Összehasonlításképpen, egy a miénknek megfelelő súlyú és színvonalú program regisztrációs díja tízezres nagyságrendű összegbe kerülne dollárban.

H *Hány főre számítanak?*

– Magyarországról tizenöt embert, Kelet-Közép-Európából további öt embert szeretnénk felvenni a képzésre. A húszfős csapat kiscsoportos, intenzív, angol nyelvű képzésen vesz részt, melyhez szimultán tolmácsolást is biztosítunk. Az angol nyelv ismerete nem követelmény, de ajánlott.

H *Kik jelentkezhetnek?*

– Olyan vezetői tapasztalattal rendelkező egészségügyi szakemberek, intézményvezetők, egészségpolitikusok, orvosok,

PARAGRAFUS

menedzserek vagy ápolók, akik döntéseikkel potenciálisan hozzájárulnak intézményük, de, lehetőség szerint, bővebb környezetük döntéseihez, és a társadalom egészségügygel kapcsolatos döntéseiben állást tudnak foglalni.

H *Milyen forrásból finanszírozzák a képzést?*

– A programot a Johnson&Johnson finanszírozza, de támogatja az Egészségügyi Minisztérium és azok az egyete-

mek, oktatási intézmények is, amelyek az oktatói gárdát biztosítják. Az előkészítéssel és az értékeléssel együtt a program teljes ideje három évre húzódik ki, de a cél az, hogy amint a magyarországi képzés beindul, fokozatosan kiterjesztjük a programot Csehországra, Szlovákiára, Lengyelországra és a balti államokra is. Hosszú távú célkitűzésünk, hogy regionális szinten kifejlesszünk egy versenyképes 30-50 emberből álló vezetői magot, akiknek megvan a megfelelő

képzettsége és szaktudása, és azonos nyelven képesek beszélni egymással, igénylik a tapasztalatok átadását, és rendszeres dialógust folytatnak egy jobb, hatékonyabb és eredményesebb egészségügy kialakítása érdekében. A régió számára komoly előnyt jelentene, ha a közép-kelet-európai menedzsereknek megfelelő fórumot tudnánk biztosítani arra, hogy ne csak a saját problémáikkal, belső harcaikkal, hanem a régió fejlesztésével is foglalkozzanak.